

پایه :	۹	موضوع :	رجال
تاریخ :	۹۲/۰۸/۰۹	ساعت :	۱۶

نام کتاب: کلیات فی علم الرجال، از مشایخ الثقات تا آخر کتاب

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره رده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی

۱. إِنْ الْمَقْصُودُ مِنْ قَوْلِهِ (مِرْلَام) «خُذُوا بِمَا رَوَوْا وَذَرُوا مَا رَأَوْا» فِي حَقِّ بَنِي فَضَّالٍ هُوَ أَنَّهُ ... ج ۲۷۸
 - أ. يُؤْخَذُ بِكُلِّ مَسَانِيدِهِمْ
 - ب. يُؤْخَذُ بِكُلِّ مَرَاثِلِهِمْ
 - ج. لَا يُضَرُّ فُسَادَ عَقِيدَتِهِمْ بِحُجَّةِ الرَّوَايَةِ الْمَنْقُولَةِ قَبْلَ الْفُسَادِ
 - د. لَا يَجِبُ التَّفْتِيْشُ عَنْهُمْ حَتَّى تَتَبَيَّنَ الثَّقَاتُ عَنْ غَيْرِهَا
۲. عَلَى رَأْيِ صَاحِبِ مَنَّاتِي الْجَمَانِ وَجُودِ «عَدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا» فِي رَوَايَاتِ الْكَافِي لَا يُوْجِبُ الْإِرْسَالُ مَطْلَقًا ... أ ۴۴۷
 - أ. لَوْ جُودَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارِ
 - ب. لِإِسْتِفَاضَةِ الْخَبَرِ بِذَلِكَ
 - ج. لِحُصُولِ الْإِطْمِنَانِ غَالِبًا
 - د. لِأَنَّ الْإِسْنَادَ الْمَشْتَمَلَةَ عَلَيْهَا إِسْنَادٌ إِلَى الْكُتُبِ الْمَشْهُورَةِ
۳. مَرَادُ «أَبَا بَصِيرٍ» - كَمَا بِهِ صُورَةٌ مُطْلَقٌ فِي إِسْنَادِ أَمْدِهِ اسْت - ... اسْت ب ۴۶۱
 - أ. لَيْثُ بْنُ الْبَخْتَرِيِّ
 - ب. يَحْيَى بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ
 - ج. يُوسُفُ بْنُ الْحَارِثِ الْبَتْرِيِّ
 - د. عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ الْأَسَدِيِّ
۴. كَدَامُ كِتَابٍ، مِنْ كُتُبِ رِجَالِ ابْنِ حَجْرٍ عَسْقَلَانِي نِسْتِ؟ د ۵۰۸-۵۰۹
 - أ. تَهْذِيبُ التَّهْذِيبِ
 - ب. الْإِصَابَةُ فِي تَمْيِيزِ الصَّحَابَةِ
 - ج. لِسَانُ الْمِيزَانِ
 - د. أَسَدُ الْغَايَةِ

تشریحی

۱. در بحث مشایخ الثقات از وثاقت چه کسانی بحث می‌شود و مستند ادعای وثاقت چیست؟ ۲۰۵
 بحث در وثاقت اساتید روایی محمد بن ابی عمیر و صفوان بن یحیی و احمد بن محمد بن ابی نصر بزنتی و حجیت مراسیل این سه نفر است، و مستند وثاقت آنان کلام شیخ طوسی است که فرمود: لا یروون و لا یرسلون إلا عن ثقة.
۲. به نظر مصنف، از کلمه «ثقة» در کلام مرحوم کشی «لا یروون و لا یرسلون إلا عن ثقة موثوق به» چند معنا می‌توان اراده کرد و در فرض عدم قرینه بر کدام معنا حمل می‌شود؟ چرا؟ ۲۵ و ۲۲۳
 ۱. الصدوق لساناً ولو كان عاصياً بالجوارح
 ۲. المتحرز عن المعاصی كلها سواء كان إمامياً أم غیره
 ۳. المتحرز عن المعاصی مع كونه إمامياً.
 المعنى الأول؛ لأنه ما يتبادر منه عند أهل اللغة والعرف.
۳. مصنف، از اشکال نقضی مرحوم خویی بر وثاقت اساتید مشایخ ثلاثه (ابن ابی عمیر و صفوان بن یحیی و بزنتی) چهار جواب داده است. به دو جواب آن اشاره کنید. ۲۶۴
 ۱. بسیاری از این افراد ضعیف، از اساتید مشایخ ثلاثه نبوده‌اند.
 ۲. ضعف تعدادی از این افراد، از جهت مذهب و عقیده بوده نه از جهت روایت.
 ۳. منشأ این نقض در برخی از افراد ضعیف، اشتراک اسمی آنان می‌باشد.
 ۴. برخی از افراد تضعیف شده، تضعیفشان با توثیقات معارض است.

از عبارات نجاشی در مورد بعضی از افراد معلوم می‌شود که مشایخ خود او همه ثقہ بوده‌اند بلکه جلالت قدر و علو مرتبه داشته‌اند. مثلاً در مورد احمد بن محمد بن عبید الله بن الحسن بن عیاش می‌گوید او با من و پدرم دوست بود و احادیث زیادی هم از او شنیده‌ام ولی چون مشایخ ما او را تضعیف کردند من هم از او روایت نقل نمی‌کنم یا در مورد ابی المفصل می‌گوید چون او را مشایخ تضعیف کرده‌اند من از او روایت نقل نمی‌کنم جز با یک واسطه.

۵. دو دلیل از ادلّه کسانی را که به «اعتبار همه روایات کتاب کافی» معتقد هستند، همراه با جواب آن‌ها بیان کنید. ۳۶۶

۱. تصریح مرحوم کلینی به صحت روایاتی که در کتابش آورده است. جواب: حکم به صحت در جواز عمل به آن روایات بدون تفحص کافی نیست.

۲. مدح‌هایی که در مورد کتاب وارد شده است فقیه را از بررسی تک تک روایات بی‌نیاز می‌کند.

جواب: مدح‌های مذکور دلالت بر مرجعیت این کتاب دارند ولی دلالت بر صحت تک تک روایات آن ندارند.

۳. مدح‌هایی که در مورد مؤلف وارد شده است مستغنی از رجوع به آحاد روایات است.

جواب: این مدح‌ها دلالت بر تقدس مرحوم کلینی می‌کنند و دلالت دارند ایشان مأمون از کذبند و تقریباً مصونیت از اشتباه دارد ولی بر صحت همه روایات به خاطر موثق بودن آن روایات یا محفوف به قرائن بودنشان دلالت نمی‌کند.

۴. مرحوم کلینی در عصر غیبت بوده است و کتاب ایشان به تأیید معصوم رسیده است.

جواب: اولاً: کلینی در ری بوده و در اواخر عمر بعد از انتشار کتاب به بغداد منتقل شده است. ثانیاً: بین مرحوم کلینی و نواب معاشرتی نبوده تا بواسطه آنها کتاب به حضرت حجت عرضه شود. ثالثاً: اگر کتاب به حضرت حجت عرضه شده بود در مقدمه ذکر می‌شد.

۶. نظر مرحوم بروجردی نسبت به مشیخه صدوق و تهذیبین چیست؟ ۳۹۳

ایشان می‌فرماید: ذکر مشیخه توسط صدوق و شیخ طوسی فقط برای این است که احادیث کتابشان را از ارسال خارج و به صورت مسند آورده باشند و الآن نسبت کتبی که از آنها روایت کرده‌اند به مؤلفینش ثابت و حتمی بوده و محتاج به بررسی سند نمی‌باشد یعنی ذکر طرق و مشیخه برای تیمن و تبرک و اتصال سند بوده است.

۷. به نظر مصنف، برای تصحیح سند روایات کتاب «تهذیب واستبصار» چه باید کرد؟ ۳۹۴

با مراجعه ۱. به فهرست ۲. مشیخه ۳. طرق معاصرین با شیخ ۴. طرق مشایخ ایشان می‌توان اسناد را تصحیح کرد.

۸. چرا روایت «لولا الحجة لساخت الأرض بأهلها» مؤید قول به تفویض نیست؟ ۴۲۱

روایت در بیان یکی از دو امر زیر است: ۱. إنَّ النَّبِيَّ وَالْإِمَامَ غَايَةَ لَخْلُقِ الْعَالَمِ وَلَوْلَا تِلْكَ الْغَايَةُ لَمَا خَلَقَ اللَّهُ الْعَالَمَ بَلْ كَانَ خَلْقُهُ أَمْرًا لَغَوًّا. ۲. إنَّ الْحِجَّةَ يَعْرِفُ الْحَلَالَ وَالْحَرَامَ وَيَدْعُو النَّاسَ إِلَى سَبِيلِ اللَّهِ وَأَنَّهُ لَوْلَا لَمَا عَرَفَ الْحَقَّ مِنَ الْبَاطِلِ.

* قد صدر الكليني جملة من الأسانيد بعلي بن محمد وقد اضطربوا في تعيينه والذي ظهر لنا أن علي بن محمد ليس مجهولاً قطعاً بل هو إماماً علي بن محمد المعروف بعلي بن محمد بن بندار المعروف ابوه بما جيلويه وكلاهما ثقتان. ۴۵۵-۴۵۲

۹. آیا وجود علی بن محمد در اسناد کافی موجب اشکال سندی می‌شود؟ چرا؟

خیر؛ چون یا علان است یا ابن ماجیلویه و هر دو ثقہ‌اند.